

Тема перекладу іспанських фольклорних творів є наразі мало вивченою та потребує глибокого ґрунтовного дослідження, що у **перспективі** зумовлює необхідність подальшого їх ретельного аналізу та вивчення.

Література

- Верба Г. Г. Синтаксические средства выражения эмоциональности в испанской разговорной речи : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.05. Киев, 1983. 216 с.
- Ковальчук И. Ю. Повтор и его функции в тексте. Человек и наука. URL: <http://cheloveknauka.com/povtor-i-ego-funktsii-v-tekste>. (Дата обращения: 13.09.2014)
- Мастилко Н. В. Семантико-структурні особливості іспанської казки. *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. К. : КДЛУ, 1999. Вип. 2. С. 133-137.
- Мастилко Н. В. Функціональний аспект аналізу іспанських чарівних казок. *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. К. : КДЛУ, 2000. Вип. 3. С. 177-181.
- Мастилко Н. В. Народна казка як жанр. *Міжнародна науково-практична конференція "Моделювання міжнародних відносин": Тези доповідей*. К. : КНУ ім. Т.Шевченка ІМВ, 2004. С. 194-196.
- Наваренко І. А. Просодична організація іспанської народної казки (експериментально-фонетичне дослідження) : автореф. дис. ... канд.філол.наук:10.02.05. К., 2011. 20 с.
- Шведова Н. Ю. Очерки по синтаксису русской разговорной речи. М. : Изд-во Акад. наук СССР, 1960. 377 с.
- Febles P., *Análisis I. comparativo-contrastivo de cuentos ingleses y españoles con fines traductológicos. Lenguaje y textos*. М., 1999 P. 329-334.
- Mendoza A. F. *Literatura infantil y su didáctica*, 1999. 189 P.

(Матеріал надійшов до редакції 18. 03.19. Прийнято до друку 25.04.19)

УДК: 811.112.2:81'373.612.2

DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135/2019-76-21>

СОКОЛОВА О. В.

(Запорізький національний університет)

СУЧАСНІ НІМЕЦЬКІ ПОЛІТИЧНІ МЕТАФОРИ

Стаття присвячена генезису метафоричного переносу в політичному дискурсі Німеччини, його сфери-джерел та сфери-мішені. У статті проаналізовано метафору в політичному тексті, яка є невід'ємним компонентом системи технологій впливу на свідомість реципієнта. Вибір теми зумовлений комунікативно-прагматичною специфікою політичного дискурсу, його зв'язком з політичними подіями в Німеччині та в усьому світі. Визначено місце метафори в системі мовних засобів політичного дискурсу. Встановлено, що у політичній комунікації метафора є не тільки певним інструментом створення та пізнання дійсності, а й характеризується як дієвий спосіб привертання, утримання уваги та засіб ідеологічних переконань. Визначено типи метафор, висвітлено їхні функції та проаналізовано стилістичне забарвлення метафори в мові політичного дискурсу.

Ключові слова: політичний дискурс, політична комунікація, метафора, метафорична модель, сфера-джерело, сфера-мішень.

Sokolova O. V. Modern German political metaphors. The article is devoted to the genesis of metaphorical transference in the German political discourse, its source domains and target domains. The article analyzes the metaphor in political text, which is an integral component of the system of technologies for influencing the recipient's consciousness. Subject choice is determined by the communicative and pragmatic specificity of political discourse, its relation to political decisions in Germany and all over the world. Particularly important is the comprehensive study of the semantics of German political discourse, taking into account the extralinguistic and intralingual factors of its development in the light of socio-political events. The semantic changes that have taken place in the German political discourse in connection with the unification of Germany and its accession to the European Union are described. The place of metaphor in the system of political discourse linguistic systems is determined. It is established that in political communication, metaphor is not only a certain instrument of creation and cognition of reality, but also is characterized as an effective way of attracting attention, retaining attention and a means of ideological beliefs. The types of metaphors are identified, their functions are explained, and the stylistic coloring of the metaphor in the language of political discourse is analyzed. General conclusion of theoretical and methodological researches gives an explanation of metaphor phenomenon and suggests that the metaphor – is not only a trope, which is able to decorate speech and emphasize its emotional expressiveness, but also a specific way of cognition, arranging and exploration of the surrounding world. The theory of political metaphors differs from the general theory of metaphor, because it fulfill several different functions and metaphors are classified not only on the basis of formal features, but also on the substantive one, based on the separation of slots and frames, as integral parts of any political metaphors. It is also important to note that political metaphor is not only a tool that makes speech bright, breath-taking and catchy, but also serves as means of controlling the public mood and obtrusion of one's own thoughts and beliefs.

Key words: political metaphor, political communication, communicative intension, speaker, metaphorical model, metaphorical image of the world, source domain, target domain, slots, frames.

Наявність великої кількості лінгвістичних досліджень, пов'язаних з політичним дискурсом, свідчить про високу актуальність вивчення багатьох його аспектів. Зокрема, все більш популярним стає прагмалінгвістичний підхід до вивчення політичної мови [Чернявская 2006; Михалева 2009]. З'являються наукові праці, в яких підкреслюється необхідність вивчення стилістичного аспекту політичної комунікації [Торопова 2013]. З нашої точки зору, особливої **актуальності** набуває комплексне вивчення семантики німецького політичного дискурсу з урахуванням екстралінгвальних та інтралінгвальних чинників його розвитку у світлі суспільно-політичних подій.

Об'єктом дослідження виступає стилістика політичного дискурсу Німеччини, а предметом аналізу є метафоричні утворення як індикатор соціально-політичних змін.

Мета роботи полягає в системному описі семантичних змін, що відбулися у німецькому політичному дискурсі у зв'язку з об'єднанням Німеччини та її приєднанням до Євросоюзу. **Новизна** роботи полягає у спробі визначити характер семантичних змін у політичному дискурсі на прикладі понятійних сфер, що зазнають метафоризації.

Політичний дискурс є особливим видом дискурсу, який реалізується в сфері внутрішньополітичної і зовнішньополітичної діяльності, має високу комунікативну спрямованість та особливу орієнтацію на мовленнєвий вплив [Филатова 2004, с. 7]. На думку В. З. Дем'янкова, політичний дискурс не можна розглядати, обмежуючись тільки мовними моментами. Розуміння політичного дискурсу вимагає знання фону, очікувань автора й аудиторії, прихованих мотивів, сюжетних схем, улюблених логічних переходів, характерних для конкретної епохи [Дем'янков 2002, с. 34]. Його аналіз неминуче викликає залучання різних галузей гуманітарних знань (лінгвістики, політології, історії, соціології). З цієї причини дослідженню актуальних проблем дискурсології, взаємозв'язку мови та суспільства, мови та політики, надається в Німеччині протягом багатьох десятиліть особливе значення [Baringsdorf 2002; Busch 2005]. Взаємозв'язок і взаємозумовленість мови та політики виражається в тому, що політична мова є не просто засобом та ефективним інструментом політики, але й основною умовою її існування, оскільки «політичні процеси, будучи в першу чергу процесами комунікативними, конститууються в значній мірі за допомогою мови» [Бурсевич 2011, с. 42].

Як зазначає С. Г. Катаєва, дослідження радянської германістики у 70-80 роки носили в основному лексикологічний (словниковий) характер [Катаєва 2009, с. 4]. Зростання наукового інтересу до проблем німецької політичної мови спостерігається в кінці 90-х років та на початку 21-го століття, що знаходить відображення в роботах присвячених німецькому політичному дискурсу [Юдіна 2001; Миронова 1997]. Сучасний німецький політичний дискурс вважається одним із феноменів національно-культурної ідентифікації Німеччини, в якому знайшли відображення історичні та політичні процеси розвитку країни, які, у свою чергу, можна умовно розділити на 3 етапи.

Перший етап стосується існування двох політично супротивних країн НДР та ФРН та, відповідно, двох окремих політично забарвлених мов. У 60-і роки, зі зведенням Берлінської стіни, ідеологічне протистояння двох німецьких держав переноситься на лінгвістичні дослідження цього періоду, що веде до їх політизації, до ідеалізації свого державного ладу і демонізації супротивної сторони [Райхштейн 1984, с. 44]. На тлі загальних тенденцій «ідеологізації» семантики слів в німецькій мові у цей період існують певні розбіжності в понятійній системі, обумовлені відмінностями політичних культур, історичного і сучасного досвіду Німеччини. Аналізуючи метафоричний вокабуляр НДР А. І. Домашнев звертає увагу на дві основні лексичні групи з експліцитно вираженою ідеологічною релевантністю, що демонструють свою приналежність до комуністичної ідеології [Домашнев 1983, с. 9]: а) ідеологічно обумовлені меліоративні поняття-перифрази, що слугують для самореклами (Bastion des Friedens); б) ідеологічно обумовлені пейоративні поняття, що виражають негативну оцінку «ідеологічного противника» (Diversanten).

Другий етап характеризується об'єднанням Німеччини, експансією пріоритетів свободи, демократії на території об'єднаної країни та пов'язані з ними трансформації у мові. Ідеологічна переорієнтація суспільства (відмова від ідеологем соціалістичної і актуалізація ідеологем капіталістичної дійсності), проведена в ході об'єднання Німеччини, призвела до «меліорації / пейорації ключових понять колишніх політичних систем цих країн» [Гордеева 2004, с 42].

Третій етап – Німеччина у складі ЄС, коли у політичному дискурсі з'являються нові політичні домінанти, розвиваються політичні концептосфери, для яких обираються відповідні стилістичні засоби.

Не заглиблюючись у національно-культурні особливості політичної лексики у часи існування НДР та ФРН, зазначимо, що політичному дискурсу не притаманна сталість; відбуваються політичні зміни – змінюється концептуальна структура політичного дискурсу. Так, досліджуючи дискурс політичних партій Німеччини, Н. І. Андреев вказує на наступні лексико-семантичні зміни в його семантичній структурі: 1) зміни семантики слів (Wende про політичні зміни у Східній Німеччині), метафоризація (Meisterin des Ungefähren про Ангелу Меркель); 2) нові аббревіатури (Merkel и Sarkozy – Merkozy, ALG - Arbeitslosengeld) 3) інтернаціоналізми, подекуди з новими конотаціями або у складі нових словосполучень (Immigration, Integration, Parlament); 4) лексичне маніпулювання з використанням евфемізмів, тобто лексем, які не мають яскраво вираженого оцінного компонента; як евфемізми в політиці можуть використовуватися слова, що дозволяють нейтралізувати соціальну неприйнятність тих чи інших явищ [Андреев 2012, с. 12].

Слід сказати, що зміни, які мали і мають місце у семантичній структурі політичного дискурсу, продиктовані когнітивно-комунікативними потребами. При використанні когнітивно-комунікативного підходу дискурс аналізують з позицій виконання мовою двох її головних функцій – когнітивної та комунікативної, тобто досліджуються ментальні та комунікативні процеси. Саме тому дослідження політичного дискурсу як найвпливовішого і найпоширенішого у засобах масової інформації, аналіз лінгвістичних й екстралінгвістичних особливостей його утворення і функціонування стають пріоритетними. У цьому зв'язку на особливу увагу заслуговує питання комунікативної ефективності політичного дискурсу, що реалізується за допомогою комплексного використання лексико-стилістичних прийомів (метафори, алюзії, іронії, повторів, паралелізму, інверсії тощо).

З метою впливу на слухача в сучасних газетах інтенсивно використовується метафора, тому що «чим образніше мова, тим вона яскравіше, жвавіше, тим сильніше впливає на того, до кого звернена» [Телия 1988, с. 175], тобто метафора використовується не тільки як образний засіб, але і як прагматичний засіб оцінки.

Виявляється, що лексико-семантичний та прагматичний аналіз політичної метафори має велике значення в мовній реконструкції дійсності, адже метафори в політичній мові мають здатність концептуалізувати події та структурувати їх сприйняття [Кобозева 2001, с.134]. Серійний характер створення політичних метафор зумовлює поряд з лексико-семантичним аналізом окремих політичних метафор («*Zug der deutschen Einheit*» про часи об'єднання Німеччини) необхідність дослідження цілих сфер метафоризації, що слугують невичерпним джерелом регулярного створення політичних метафор. Метафоричне моделювання політики за зразком інших сфер соціальної діяльності людини сприяє доступності сприйняття складної політичної інформації [Ковальська, Парахневич, 2016, с. 236].

Політичні метафори концептуалізують певні політичні реалії, явища та події Німеччини в синхронії і діахронії [Чорна 2012, С. 139]. Сутність метафори як концептуального явища полягає в розумінні однієї галузі через призму іншої [Ченки 1996], «в осмисленні і переживанні явищ одного роду в термінах явищ іншого роду» [Лакофф, Джонсон 1990, с. 389]. При цьому механізм дії метафори заснований на взаємодії

двох когнітивних структур - когнітивної структури галузі-джерела (сфери-джерела) та когнітивної структури галузі мети (сфери-мішені). Як основний об'єкт аналізу в політичній метафорології дослідник А. П. Чудінов, виділяє три групи когнітивних структур метафоричної експансії:

1) сфери-джерела (війна, театр, людина, нежива природа, рослини, тварини, спорт, хвороба, сім'я, школа тощо);

2) сфери-мішені (політика, партія, держава, президент, вибори, парламент, економіка, закони, інфляція, тероризм тощо);

3) базові когнітивні структури (свої/чужі, ми/вони, хороші/погані) [Чудінов 2003, с. 25]. Але більш релевантним для нашого дослідження є питання про сфери-мішені, тобто ті концептуальні ділянки політичного дискурсу, що є актуальними для певного періоду його функціонування.

Для періоду об'єднання Німеччини найбільш частотною для метафоричного переносу є сфера-мішень «**Політика/Політичні зміни**». Прикладом концептуальної метафори періоду об'єднання Німеччини є іменник *Wende* (процес та час змін у Німеччині. Він є так званим концептуальним центром пласта лексики даного періоду. Лексема *Wende* виступає як активний компонент складних іменників, що з'явилися в епоху змін в колишній НДР, які можна розглядати як неологізми «другого порядку» [Розен 2000, с. 54]: *Wendezeit* (час змін), *Wendekurs* (курс на реформи), *Wendesieger* (переможець в результаті змін), *Wendewut* (злість, викликана змінами в країні) і в якості основного слова: *Wirtschaftswende* (економічні зміни, реформи), *Parteiwende* (партійні зміни), *Zeitenwende* (зміна часів, нові віяння).

Ряд словосполучень визначають часовий або локальний характер змін: *die ostdeutsche Wende* (зміни в східній Німеччині), *die Wende in Berlin / im Herbst* («перебудова» в Берліні / восени). Іменник *Wende* вживається також в поєднанні з наступними прикметниками: *demokratische, historische, geschichtliche Wende* (демократичні, історичні зміни) [Hermanns 1996, S. 133].

Менш активно виступає в якості компонента нових слів популярне в той період слово *Einheit* (єдність) та словосполучення *die deutsche Einheit*. У метафорах, що орієновані на сферу-мішень «**Об'єднання**», лексема *Einheit* виступає в ролі визначального компонента: *Einheitseuphorie* (Захоплення з приводу єдності країни), *Einheitsweh* (біль з приводу об'єднання країни).

Однією з численних концептуальних ділянок, актуальних для політичного дискурсу 21-го століття, є «**Євросоюз**». Подібно футбольному полю, європейський простір стає місцем проведення змагань з «політичного футболу»: *Deutschland spielt nicht fair in der Eurozon* [ipg.de 2016]. Ця сфера зазнає метафоризації через вживання дієслова *schmeißen* у сполученні з лексемою *Euro* для позначення політичних санкцій для Німеччини з боку Євросоюзу: „*Schmeißt Deutschland aus dem Euro*“. *Wenn sich die deutsche Politik nicht ändert, könnte dies bald eine ernsthafte Forderung sein* [ipg.de 2016]. Представники партій, виступаючи в ролі тренерів/ капітанів команд, прагнуть стратегічно правильно зіграти, посилити окремі позиції команди на полі, забити красивий гол.

Актуальною для сьогодення Німеччини залишається така концептуальна ділянка як «Партійне життя»: *Der SPD-Parteitag zieht sich ins Mittelfeld zurück. Wer das Team SPD in Berlin beobachtete, der mochte zweifeln, ob Offensive allein genügt. Doch die Tore müssen dann ja erst noch geschossen werden. Und in der Mitte, wo die Flanken landen, stehen Vollstrecker, die den Abschluss scheuen, weil der Mannschaftskapitän unentwegt vor Eigentoren warnt. Besser also kein Torschuss* [News № 16/ 2010].

У численних оказіональних контекстах політичних розмов активно розвиваються яскраві образи протиборства двох політичних «таборів» сучасній Німеччині - партій ХДС і СДПГ - як постійної війни на внутрішньополітичній арені та в парламенті («*ideologische Grabenkriege*») [Ряпосова 2002, с. 10]. Концептуальна ділянка «Вибори» в свідомості німців

розуміється як якась особлива подія в політиці, яка розвивається за правилами, що відрізняються від правил традиційних політичних дебатів.

Протягом всієї історії країни парламентські вибори в Німеччині були жорсткою боротьбою за право отримання місця в Бундестазі. Однак передвиборча кампанія в парламент ФРН-2005 увійшла в історію країни як особлива подія, від якої залежало політичне майбутнє країни [Schneider 1974, S. 18]. Особливістю парламентських виборів 2005 року в Німеччині було те, що вперше в історії держави на пост глави уряду претендувала жінка-політик Ангела Меркель.

Боротьба за пост канцлера ФРН образно представлена в рамках спортивних словотворів німецького політичного дискурсу наступними репрезентаціями: *das Duell Er oder Sie, das Duell Merkel gegen Schröder, der Kampf um das Kanzleramt, das Rennen um die Kanzlerkandidatur, das konkurrente Spiel, das Machtspiel um die Kanzlerschaft, das Match ums Kanzleramt, der Poker ums Kanzleramt, die große Schlacht* [faz.net 2005].

Первинний аналіз метафорики політичного дискурсу показав, що важливі події суспільно-політичного життя викликають в ньому відповідні лексико-семантичні трансформації, що відбуваються завдяки актуалізації та інтенсифікації метафор. Постійними залишаються продуктивні механізми творення та принципи використання метафор, які диктуються потребами політичної комунікації. Проте більшість політичних метафор мають історично обумовлену специфіку, свої хронологічні рамки функціонування через те, що у різні історичні етапи у політичному дискурсі актуалізуються різні сфери-мішені.

Аналіз семантичних змін у політичному дискурсі Німеччини засвідчує **перспективи** подальших студій, присвячених вивченню та системному впорядкуванню стилістичних засобів, що референційно співвідносяться з політичними подіями в Німеччині та у всьому світі. Презентоване дослідження дозволяє прослідити зв'язок між процесами, що відбуваються в мові та в суспільно-політичному житті Німеччини в епоху глобальних змін.

Література

- Андреев Н. И. Дискурс политических партий Германии в синхронии и диахронии : дисс. канд. филол. наук : Специальность 10.02.04 – Германские языки. М. : 2012. 27 с.
- Бурсевич В. В. Взаимодействие идеологии и языка как проблема дискурс-анализа. *Вестник БГУ*. 2011. № 3. С. 40–44.
- Демьянков В. З. Политический дискурс как предмет политологической филологии. *Политическая наука. Политический дискурс* : История и современные исследования. М., 2002. Т. 3. С. 32-43.
- Гордеева Е. М. Семантика «ключевых слов эпохи» в общественно-политическом дискурсе Германии : дисс. ... канд. филол. наук. Калининград, 2004. 186 с.
- Ковальська Н., Парахневич А. Метафорична експансія та її сфери-джерела у політичній комунікації. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Розділ IV. Етнолінгвістика. Лінгвокультурологія. Крос-культурна комунікація. Взаємодія мов. 5, 2016. С. 235-241.
- Лакофф Дж., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем. М. : УРСС, 2004. 354 с.
- Миринова Н. Н. Дискурс-анализ оценочной семантики. М. : Тезаурус, 1997. 158 с.
- Михалева О. Л. Политический дискурс. Специфика манипулятивного воздействия. М. : Либроком, 2009. 256 с.
- Райхштейн А. Д. Общественно-политическая лексика современного немецкого языка и нормы ее реализации в речи. *Научные труды МГПИИЯ им. М. Горького*. М. : МГПИИЯ, 1984. Вып. 232. С. 41-51.
- Розен Е. В. На пороге XXI века. Новые слова и словосочетания в немецком языке. М. : Менеджер, 2000. 192 с.
- Ряпосова А. Б. Метафорические модели с агрессивным прагматическим потенциалом в политическом нарративе «Российские федеральные выборы (1999 2000 гг.)» : автореф. дисс... канд. филол. наук : 10.02.01. Екатеринбург, 2002. 22 с.
- Телия В.Н. Метафоризация и ее роль в создании языковой картины мира. Роль человеческого фактора в языке : Язык и картина мира / ред. Б. А. Серебренников, Е. С. Кубрякова, В. И. Поставалова. М. : Наука, 1988. С. 173-204.
- Торопова О. Языковая игра как важнейший принцип смыслопорождения на стыке языка и речи. *Вестник Челябинского государственного университета*. 2013. № 73. С. 276–278. URL: <http://www.lib.csu.ru/vch/292/066.pdf>
- Филатова Е. А. Лексико-стилистические и фонетические средства организации англоязычного политического дискурса: на материале речей британских и американских политиков : автореф. дисс... канд. филол. наук : 10.02.04. Иваново, 2004. 21 с.
- Ченки А. Современные когнитивные подходы к семантике : сходства и различия в теориях и целях. *Вопросы языкознания*. 1996. № 2. С. 67-68.
- Чернявская В. Е. Дискурс власти и власть дискурса : проблемы речевого воздействия. М. : Флинта, 2006. 134 с.
- Чорна О. О. Політична метафора в сучасній публіцистиці (на матеріалі української та чеської періодики). *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур*. 2012. № 17. С. 137-142.
- Чудинов А. П. Метафорическая мозаика в современной политической коммуникации. Екатеринбург, 2003. 251 с.
- Юдина Т. В. Теория общественно-политической речи. М. : Изд-во Московского университета, 2001. 160 с.

- Baringsdorf S. Mediendemokratie Mediokratie. Zum Wandel des Politischen in der Medienlandschaft. *Sozialwissenschaftliche Informationen*, H. 3, 2002. S. 4-14.
- Busch A. Sprachschichten : Demokratischer Wortschatz zwischen Experten und Laien. Sprache und Politik. *Deutsch im demokratischen Staat*. Duden Bd. 6. Mannheim: Bibliographisches Institut, 2005. S.141-160.
- Hermanns, F. «Einheit» in Deutschland. Ein nationales Missverständnis. *Boke, K., Jung, M., Wengeler, M. (Hrsg.). Öffentlicher Sprachgebrauch. Praktische, theoretische und historische Perspektiven*. Opladen : Westdeutscher Verlag, 1996. - S. 131-137. Internationale Politik und Gesellschaft. 2016. URL : <https://www.ipg-journal.de/rubriken/artikel>.
- Politik. 2005. URL : <https://faz.net>.
- Schneider, P. Sprache des Sports : Terminologie und Präsentation in Massenmedien Text. Düsseldorf : Pädagogischer Verlag. Schwann, 1974. 517 S.

(Матеріал надійшов до редакції 2.03.19. Прийнято до друку 6.04.19)

УДК: 811.134. 2; 81'42

DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135/2019-76-22>

СТРЮКОВА Н. О., БАБАШЕВА В. А.
(Запорізький національний університет)

КОНЦЕПТУАЛЬНА ДИХОТОМІЯ «БАГАТСТВО – БІДНІСТЬ» В ІСПАНСЬКІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРІ

У статті розглядаються питання мовної репрезентації лінгвокультурної дихотомії «багатство – бідність» в іспанській картині світу. У центрі уваги перебуває пареміологічна профілізація досліджуваного концептуального простору. Визначаються національно-специфічні когнітивні ознаки зазначеної концептуальної опозиції в мовній свідомості іспанської лінгвокультурної спільноти.

Ключові слова: концепт, концептуальна дихотомія, багатство, бідність, картина світу, стереотипи мислення.

Stryukova N. O., Babasheva V. A. The conceptual dichotomy "WEALTH-POVERTY" in Spanish linguoculture. The article deals with the issues of language representation of the linguocultural dichotomy of "WEALTH-POVERTY" of the Spanish picture of the world, which, according to the authors, provides an opportunity for a deeper understanding of this important part of the mentality of the Spanish nation. It turns out how a centuries-old experience of the Spaniards reflects in the language, creating a conceptual system that categorizes reality in the components of the national picture of the world. The expounded theoretical basis of the study is based on the actual scientific works of modern linguists. The conceptual features of culturally-marked concepts of "WEALTH-POVERTY" and the semantics of their lexical representants are analyzed through the example of the relevant language material. Scientific interest is focused on the paroemological profilisation of the studied conceptual space, as the paroemias reflect the primordial wisdom of the Spaniards. Its communicative experience and culturally conditioned stereotypes of thinking in the form of image-standards, which form the interpretative field of concepts, consequently, allow to reconstruct an important part of the valueable worldview of the Spanish nation. National specific cognitive signatures of the mentioned conceptual opposition could be defined in the linguistic consciousness of the Spanish linguocultural community. Thus, the cognitive structure of the concept of "wealth" in the Spanish mentality is marked by such signs as wealth, well-being, the measure of which are money, affluent condition, the need for a caring attitude to wealth and spending, respect for the Spanish society, women's benevolence, but material well-being must be achieved through self-diligence, intelligence and professionalism, so popular wisdom condemns dishonest or illegal means of enrichment. Traditionally in the Spanish consciousness the cognitive features of the polar concept of poverty are the lack of money, beggarliness, indigence, social discrimination, whereby the Spanish mentality usually considers idleness and fainéance as the source that causes poverty. It is noted that Spanish paroemiology suggests guiding in life by sententias which are aimed at psychological restraining of the polarization of society among the poor and rich, and with respect for people regardless of their financial situation.

It is proved that the designated traditional cognitive features of the conceptual dichotomy RIQUEZA–POBREZA confirm its special significance for the linguistic consciousness of this linguocultural society and open up prospects for further study of these nuclear concepts taking into account evolutionary changes, caused by modern Spanish reality.

Key words: concept, conceptual dichotomy, wealth, poverty, worldview, stereotypes of thinking.

Одним із напрямків сучасної лінгвістики є вивчення проблем, пов'язаних із відображенням багатвікового досвіду народу в мові та, відповідно, створенням певної концептуальної системи, що категоризує реальність у складниках національної картини світу. **Актуальність** обраної теми на тлі неослабного інтересу сучасних дослідників до відповідної проблематики зумовлена необхідністю більш детального та всебічного її розгляду й полягає у спрямуванні на дослідження концептуальної дихотомії «багатство – бідність» в іспанській лінгвокультурі, що, на думку авторів, дозволяє висвітлити суттєві